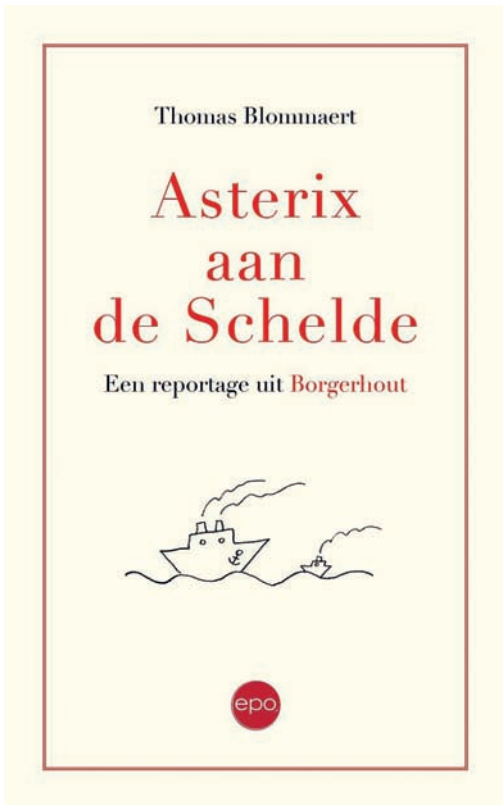

Thomas BLOMMAERT

ASTERIX AAN DE SCHELDE

EEN REPORTAGE UIT BORGERHOUT

Thomas BLOMMAERT, *Asterix aan de Schelde*.
Een reportage uit Borgerhout, Berchem:
EPO, 2018, 212 p., ISBN 978 94 6267 127 0,
18,50 euro.

Het voortreffelijke boekje *Asterix aan de Schelde* van Thomas Blommaert gaat niet over een Gallisch dorpje in Armorica, maar over Borgerhout. Waarom een boek wijden aan het kleinste maar dichtstbevolkte district van Antwerpen? De aanleiding is in de eerste plaats politiek. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 bleef Borgerhout over als het enige van de negen districten van Groot-Antwerpen waar de N-VA niet in het bestuur zat. Historisch veel markanter was dat het alternatieve districtsbestuur van sp.a-Groen de PVDA aan boord nam. Het was de 'bestuurlijke ontmaagding' van deze communistische partij, zoals de auteur het uitdrukt.

Zelfs in Zelzate, toch al jaren bekend als een PVDA-burcht, was de partij nooit in het bestuur geraakt. Zie daarover van dezelfde auteur: *Ik was nog nooit in Zelzate geweest*, dat in 2011 werd besproken in *Brood & Rozen*. Dat is intussen veranderd. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 is de PVDA ook in Zelzate in het bestuur gestapt. Maar toch, ter vergelijking: Zelzate heeft ongeveer 13.000 inwoners, Borgerhout heeft er 46.000.

De auteur schetst een voortreffelijk beeld van de politieke spanningen die deze historische maar explosieve situatie meebracht: 'Als een twaalfjarig meisje uit Borgerhout Zohra Othman zag spreken en aan haar papa vroeg: "Wie is die mevrouw?", dan moest vaderlief antwoorden: "Dat is Zohra Othman.

Zij is schepen van Jeugd en voorvrouw van de Partij van de Arbeid, een marxistische partij die voor het belasten der euromiljonair is.” Als meneer bij de N-VA of het Vlaams Belang militeerde, kon dat pieken.’ (p. 14) De politieke dimensie van dit werk heeft wel zijn beperkingen. Dat is niet verwonderlijk omdat de auteur ook uitgever is van EPO, die historische banden heeft met de PVDA.

Maar eigenlijk is de politieke kant van dit verhaal niet de voornaamste reden waarom we dit werk onder de aandacht willen brengen. Er zijn twee goede redenen voor. De eerste is dat Thomas Blommaert een bijzonder begenadigd schrijver is met opmerkelijke literaire kwaliteiten. Zijn boeken lezen als romans en werden al eerder als ‘literaire non-fictie’ bestempeld. In *De Standaard der Letteren* viel al de naam van Louis Paul Boon. Wat dat betreft is *Asterix aan de Schelde* een stevige aanrader en een garantie voor enkele uren leesgenot.

De tweede reden is dat Blommaert, veel meer nog dan naar de politieke kant van de zaak, naar de sociale aspecten kijkt. De ondertitel van het boek is niet voor niets *Een reportage uit Borgerhout*. De auteur gaat de straat op, wandelt van plein naar plein, steekt de drukke Turnhoutsebaan over en geeft zijn oren en ogen de kost: ‘In de winter van 2014 deden we het nog aarzelend. Het leverde ons al snel bevroren voeten op. [...] Vanaf de lente van 2015 begonnen we pas

echt te lanterfant in Borgerhout. We zogen onze longen vol stadslucht, wandelden over de Turnhoutsebaan en keken naar de mensen die er passeerden, op weg naar hun lief, hun tram, hun werk.’ (p. 105)

Sterker nog dan de louter politieke en ideologische commentaren op de verkiezingen en de bestuursvorming geven deze verhalen van onderuit een beeld van de samenleving, van de mensen op straat en hun dagelijkse en vaak erg plaatselijke zorgen. Blommaert is op zijn sterkst als hij deze verhalen koppelt aan het politieke niveau. Zeker in een lokale context als deze worden de omstandigheden en consequenties van politieke beslissingen zo wel erg tastbaar. En de realiteit blijkt merkwaardig genoeg vaak veel genuanceerder dan men zou verwachten. Zo trok De Roma 1200 toeschouwers voor een voorstelling van *A Street Concert* van Pieter Embrechts, onder meer dankzij de chef van de Carrefour aan de overkant die al zijn personeel een kaartje cadeau deed: ‘Ze moésten niet komen, hé. Maar ze zijn allemaal gekomen.’ (p. 131)

Asterix aan de Schelde geeft geen antwoorden of oplossingen, enkel impressies en vaak hartverwarmende observaties. Maar Borgerhout is een sociale geschiedenis waard en deze reportage van een kleine Galliër is een uitstekende aanzet.

Donald Weber, hoofd Onderzoek, Amsab-ISG